

ԱՆՆԱԽՆԹԱՑ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ Հ.Բ.Ը.ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ ՏԻԱՐ ԱԼԵՔՍ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ԿԸ ԿԱՌՈՒՑԱՆԵ ԺԱՌՆԳ. ԵՒ ԸՆԾԱՑԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՇԵՆՔԸ

Հ. Բ. Ը. Միութեան Վսեմաշուք Նախագահ Տիար Ալեքս Մանուկեան, 1963 Հոկտեմբերի Երուսաղէմ իր այցելութեան առթիւ, խոստացած էր ստանձնել Ժառանգաւորաց և Ընծայարանի նոր շէնքի մը կառուցումը:

Պատրիարք Սրբազան Հօռ 1964 Սեպտեմբերի Նիւ Եորք այցելութեան, մեծարգոյ Նախագահը վերջնականապէս յանձն առաւ կրթական մեծ հաստատութեան մը բարեբարութիւնը, Պատրիարքարանիս տրամադրելով նիւթական անհրաժեշտ միջոցները:

Այժմ արդէն իսկ պատրաստուած է կառուցուելիք ուսման մեծ այդ կեդրոնին ու յարակից շէնքերուն ընդհանուր յատակագիծը, և շինարարութեան աշխատանքները կը սկսին մօտ առնէն:

Մնած 1901-ին, Իդմիրի 1920-ի աղէտէն անմիջապէս ետք Տիար Մանուկեան կ'ապաստանի Ամերիկա, ուր, շնորհիւ իր փայլուն մտքին, անխոնջ աշխատանքին և յարատեւութեան ոգիին՝ կը տիրանայ ամենափայլուն դիրքի, դառնալով Ամերիկահայութեան ամենէն կարկառուն ղեմքերէն մին:

Ինչ որ սակայն կը կազմէ զեղեցկազոյն յատկանիշը Տիար Մանուկեանի՝ Ամերիկահայ ազգային ու ընկերային կեանքէն ներս իր ունեցած ամենէն ազնիւ ու միաժամանակ յոյժ օգտակար գործունէութիւնն է. գործունէութիւն մը՝ որ կը տարածուի յիսուն տարիներու վրայ: Կեանք մը ամբողջ:

Տիար Մանուկեանի անձնական անդուլ ճիւղերուն և անհատական օրինակին արգի՛ւնք է առաւելարար Տիթրոյթի Հայ Կեդրոնին հոյակապ շէնքը, ինչպէս նաեւ նոյն քաղաքի նորակառոյց եկեղեցին:

Որպէս երկարամեայ անդամ Ամերիկայի Հայ Եկեղեցւոյ Երեսփոխանական Ժողովին, մեծ է եղած Տիար Մանուկեանի դերը Միացեալ Նահանգներու հոծ Հայ դաշուիէն ներս՝ համերաշխութեան եղբայրական ոգիի մը ստեղծումին և համայնքային գործերու անխոչընդոտ ընթացքին առնչութեամբ:

Իշխանական ու առատաձեռն իր բարերարութիւններուն շնորհիւ է որ Միացեալ Նահանգներու Հայ գաղութէն ներս ծառայող բազմաթիւ հոգեւորականներ միջոցն ու պատենութիւնը ունեցած են հետեւելու Ամերիկեան զանազան Աստուածարանական վարժարաններու դասընթացներուն :

Սակայն Տիար Ալեքս Մանուկեանի հանրային գործունէութեան փառասպակը կը կազմէ վստահաբար այն անձնանուէր ու արդիւնաշատ ծառայութիւնը՝ զոր տարիներով մատուցած է և կը շարունակէ ընծայել ազգապարծան մեծ կաղմակերպութեան՝ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան : Մօտաւորապէս քսան տարիներ առաջ, գլխաւորաբար Տիար Մանուկեանի անդուլ ջանքերուն շնորհիւ վերակենդանացած է Միութեան Տիթրոյթի Մասնաճիւղը, որ ցարդ ամենէն գովելի և օգտակար գործունէութիւն մը ունեցած է Հայաշատ այդ գաղութէն ներս : Եկեղեցանպաստ կամ ազգային որեւէ հանգանակութեան առիթով, Տիթրոյթի համայնքը իր մասնակցութիւնը բերած է առաւելադոյն չափով մը, իսկ յաճախ՝ իրմէ անկարուածն ալ գլխ-անցնելով : Այսպէս էր որ, Հ. Բ. Ը. Միութեան կողմէ կաղմակերպուած Պատերազմի Աղէտեալներու, Կարօտեալներու, Ներգաղթի և Դպրոցաշինութեան հանգանակութիւնները Տիթրոյթի մէջ մեծադոյն յաջողութեամբ արդիւնաւորուած են :

Տիար Մանուկեան աւելի քան քսան տարիներ անդամակցած է Բարեգործական Միութեան Կեդր. Վարչ. Ժողովին, և 1953-ի Դեկտեմբերէն ի վեր կը վարէ Միութեան Նախագահութիւնը ամենէն կատարեալ կերպով ու մեծ ձեռնհասութեամբ : Ու իր ազգին ընծայաբերած գոհողութեան չափը դէթ մասամբ ծանօթացուցած կ'ըլլանք, երբ յիշենք թէ Տիար Մանուկեան, իր ազգօգուտ գործունէութենէն գուրտ՝ Նախագահն ու Վարիշն է Ամերիկայի զանազան կողմերը հաստատուած եօթ ընկերութիւններու :

Իր կատարած բարերարութիւններուն ընդհանուր գումարը կ'անցնի կէս միլիոն տոլարը, յատկացուած ընդհանուր առմամբ եկեղեցական ձեռնարկներու : Այս բարերարութիւններու թաղն ու պսակը կը կազմէ անվաբան այն անհախընթաց նուիրատուութիւնը՝ որով պիտի կատուցուի երաւատալէ մի նոր Դպրեվանքը՝ զառնալու համար Հայաստանեայց եկեղեցիի զինուորեալ պաշտօնեաներուն դաստիարակութեան և լուսաւորութեան վստահանը :

Ն. Ամենապատուութիւն Պատրիարք Սրբազան Հայրը, բարձրօրէն զնահատելով Տիար Ալեքս Մանուկեանի եկեղեցանուէր ու ազգօգուտ ծառայութիւններն ու բարերարութիւնները, Նիւ Եորքի մէջ, 1964-ի Սեպտեմբեր 28-ին զայն պարգեւատրեց Ս. Յարութեան ազամանդակուտ չբաշխուող :

«Երանի որ ունիցի յիշատակ ի Սիւն» :